

Smykkeskrinet funkler nu som fogedret

Hack Kampmanns smukke bygning midt i Aarhus er blevet nænsomt renoveret. Skønvirkeinventaret er stort set intakt i den store læsesal, mens bøgerne er fjernet. Tilbage står et levende hus, der nu skal fungere som skifte- og fogedret.

ARKITEKTUR

LARS HEDEBO OLSEN

Smykkeskrinet. Retten i Aarhus. Vester Allé 12, Aarhus. Tegnet af Hack Kampmann. Renoveringen udført af H+Arkitekter, Rønnow Arkitekter, Tækker Rådgivende Ingeniører, Enemærke og Petersen, Bygningsstyrelsen

Det er Hack Kampmann, der løber med opmærksomheden.

Den aarhusianske arkitekt, der døde i 1920, er ikke sådan at skyde til hjørne. Hans store læsesal centralt i bygningen, der kaldes Smykkeskrinet – det gamle erhvervsarkiv og før det stadsbibliotek – funkler i dag, som den må have gjort, da alt stod færdig i 1902.

Lofterne er hvælvede og dækket med den smukkeste stuk, der hylder videnskaben og dens foregangsmand, og lyset vælder ned i rummet fra store tændguldere.

Fra lofterne hænger Karl Hansen Reistrups enorme lysekroner. De er rene skulpturer med deres edderkoppespind, insekter, guldtråde og glimtende sten. Møblerne er holdt i mørkt træ. Der er magelige stole og store borde, hvor man har kunnet brede sig med sine bøger, og langs alle vægge er der reoler fra gulv til loft. Dørhåndtagene er formet som delfiner. Alt er gennemtænkt.

I dag er reolerne tomme, for bøgerne er fjernet, og i nogle af reolerne er enkelte rum erstattet af træreli-

effier, som kunstnerduoen benådsbeastian har udført til stedet. Erhvervsarkivet er nemlig flyttet til Viborg, og Retten i Aarhus er nu rykket ind i Hack Kampmanns hus. Fremover skal den store læsesal anvendes til ventesal for borgere, der skal i skifte- eller fogedretten.

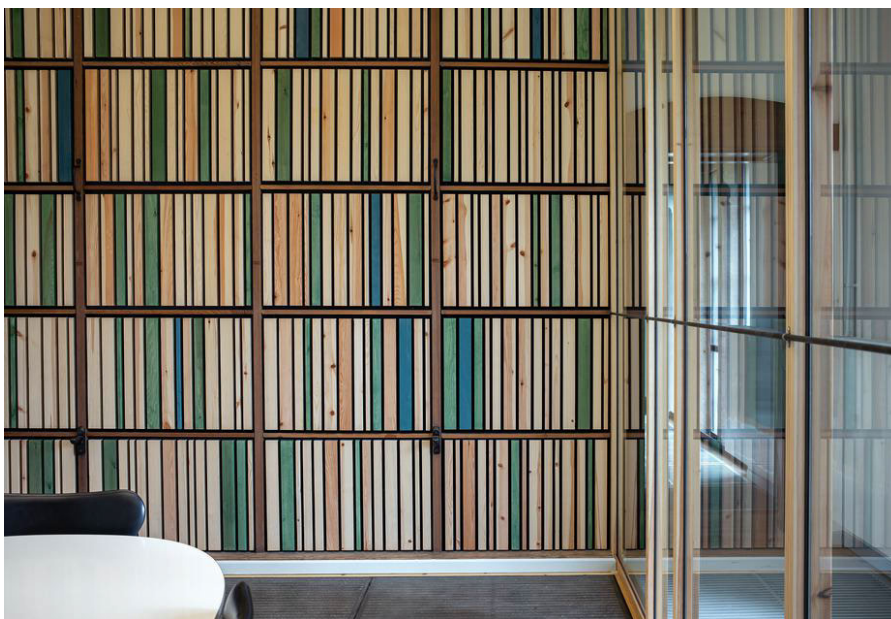
Som en kærlig mor

Men sikre en ventesal. Rummet oses af varme og kvalitet og favner også den besøgende som en kærlig mor. Her føler man sig løftet, men ikke trykket, og taktet være den restaurering af bygningen, som H+Arkitekter og Rønnow Arkitekter har stået for, er det, som om den oprindelige stemning og det stilfælsige udtryk stadig er bevaret.

Det er der grund til at glæde sig over, især fordi jeg i 2018 i denne avis beklagede

Lofter, lysekroner og møbler i læsesalen i det gamle stadsbibliotek er blevet restaureret nænsomt. Bøgerne er væk, men reolerne består. Selv om der er foretaget en væsentlig omlægning af funktionerne i bygningen for snart 60 år siden og nu igen, så er det sket med nænsom hånd. Foto: Helene Høyer Mikkelsen

I de tidligere magasiner er der indrettet kontorer og retslokaler. De oprindelige bogreoler står i alle rum, og nogle steder er de nu udstyret med indfarvet træ, der skal minde om fortidens enorme bogsamling. Foto: Helene Høyer Mikkelsen

FAKTA

Smykkeskrinet

Stadsbiblioteket i Aarhus blev opført i 1898-1902. Bygningen er tegnet og opført af Hack Kampmann og kaldes Smykkeskrinet. Kunstneren Karl Hansen Reistrup stod for udsmykning, stuk, mosaikker og lysekroner.

I 1963 overtog Erhvervsarkivet bygningen, men efter at Erhvervsarkivet i 2016 flyttede til Viborg, er bygningen nu overtaget af Retten i Aarhus.

mig over, at man ville renovere huset, så Retten i Aarhus kunne flytte ind.

Det ville, frygtede jeg, går ud over Hack Kampmanns bygning og Karl Hansen Reistrups interiør, der spiller fuldkomment sammen. Beslutningen om at renovere huset var et typisk udtryk for, at vi ikke bevarer historiske interioer i Danmark, skrev jeg. Vi freder arkitektur, men den indretning, som arkitekter, kunsthåndværkere og designere har skabt igennem tiden, passer vi ikke på, for vi har ingen lovgivning på området.

Jeg fik efterfølgende en henvendelse fra arkitekterne, der skulle stå for ombygningen af Smykkeskrinet, og vi aftalte, at når deres arbejde var udført, skulle jeg komme og se resultatet.

Det skete i fredags, som var samme dag, det færdige projekt modtog Snedkerlauget. Prisen gives for det snedkerarbejde, der er blevet udført i Smykkeskrinet under renoveringen. Det giver god mening, for selv om der er foretaget en væsentlig omlægning af funktionerne i bygningen, så er det sket med nænsom hånd.

I etagerne på begge sider af den gamle store læsesal er der indrettet retslokaler og kontorer i de gamle arkiver, og hvor der før var riste på gulvene, er der nu lagt smukke fyrretræs gulve, som med tiden vil patinere lige så smukt som de gamle bogreoler, der løber fra kælder til kvist igennem hele huset.

Nye trapper er der også tilføjet. De er bygget i træ, så de matcher husets øvrige træarbejde, men stadig så lyst, at man kan se, at de er nye, ligesom der er gjort en dyd ud af at få al teknik skjult, så huset fremstår enkelt og med Kampmanns æstetik som det væsentligste.

Sikkerheden skæmmer

Det er ærgerligt, at sikkerhedsforanstaltningerne ved hovedindgangen til Smykkeskrinet får ens ankomst til at minde om et luftthavnstjek.

Arkitekterne ville gerne have givet gæster i Smykkeskrinet mulighed for at gå lige ind i den gamle læsesal, men de danske retssale er underlagt strenge sikkerhedskrav, hvilket betyder, at man skal geledes igennem et lille siderum, hvor alt bliver skannet, før man kan opleve bygningens storhed.

Det er et nødvendigt onde med den sikkerhed, men når man ved, hvor stor umage arkitekter, ingeniører og håndværkere har gjort sig, må man forvente, at Retten i Aarhus snart finder på en mere elegant og mindre rodet ankomst til huset. Det er jo en unik bygning, et stykke dansk kulturhistorie, man er på vej ind i.

Det ændrer dog ikke på, at Smykkeskrinet funkler efter den smukke renovering. Historiske dele er ændret, bøgerne er væk og funktionen en anden, men tilbage står et sprællevende hus.

lars.hebebo@pol.dk

FÅ 25% PLUSRABAT HOS WAWA BØRNETØJ

Få mere ud af dit abonnement med Politiken Plus Rabataftaler

Børnetøj der forener design, kvalitet og økologi.

WAWA's nye kollektion er inspireret af deres daglige yndlingsrutiner, de små vigtige favoritter og betydningen af at høre til. De har kaldt den No Place Like Home.

Log ind, læs mere og find rabatkode på politiken.dk/plus/rabataftaler

POLITIKEN PLUS

Månedens
Rabataftale

Forbehold for trykfejl og udsving